

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Питання страхування є актуальними. Страхування виконує важливу роль в усьому світі як в країнах з високим, так і з дуже низьким рівнем економічного розвитку. При цьому, чим вищим є економічний розвиток країни, тим більшу роль грає страхування як засіб економічної безпеки.

Метою даного дослідження є основні проблеми розвитку страхування в Україні, а також пошук альтернативних шляхів їх вирішення.

Важливий внесок для розуміння особливостей функціонування страхового ринку України внесли вітчизняні вчені: М.М. Александрова, В.Д. Базилевич, Н.М. Внукова, Л.М. Горбач, О.Д. Заруба, С.С. Осадець, О.О. Терещенко та ін.

Проблеми функціонування та розвитку страхового ринку висвітлено і в закордонних наукових працях вчених: Є.Ф. Брігхем, А.І. Гінзбург, М.А. Зайцева, В.В. Ковальова, Л. Рейтман, В.А. Сухова, Т.А. Федорова, Д.Д. Хемптон, Р.Т. Юлдашева та ін.

Оскільки формування страхового ринку в Україні має стихійний характер, в багатьох випадках захист прав та інтересів страхувальників незабезпечений належно.

Страхування відіграє важливу економічну і соціальну роль як для окремих осіб, так і для суспільства, адже дає можливість застрахувати себе від негативних фінансових наслідків, а також заощаджувати гроші зручним способом.

Основними проблемами сучасного страхового ринку України є:

- суттєве зменшення попиту на страхування з боку потенційних страхувальників;
- відсутність нових договорів і можливості подальшого виконання своїх зобов'язань за укладеними;
- вітчизняні страховики зіткнулися із низкою проблем щодо недостатності ліквідних активів, що необхідні насамперед для виконання своїх зобов'язань перед страхувальниками;
- неможливість повернення коштів з депозитних рахунків банків внаслідок різкого зниження ліквідності банківської системи;
- зниження дохідності та ліквідності цінних паперів в активах страховиків;
- зростання виплат страхових сум (відшкодувань) та підвищення збитковості процесів страхування;
- використання на страховому ринку різноманітних тіньових схем, маніпулювання грошовими потоками, використання страхування з метою уникнення від оподаткування [1].

Негативний вплив сучасної фінансово-економічної кризи на вітчизняний страховий ринок виявив потребу у розробці конкретних антикризових заходів. На думку спеціалістів [2], до антикризових заходів на вітчизняному страховому ринку належать: підвищення інституційної здатності регулятора, зокрема, надання йому додаткових повноважень, встановлення спеціального механізму фінансування, підвищення прозорості діяльності як регулятора, так і страховиків, пом'якшення адміністративного тиску на ринок, відміна дискримінаційних вимог до перестраховування у перестраховиків-нерезидентів тощо.

З метою пом'якшення впливу сучасної фінансово-економічної кризи та підвищення ефективності діяльності вітчизняного страхового ринку необхідно:

- більш чітко відобразити у нормативно-правовому та законодавчому забезпеченні страхової діяльності критерії надійності інвестиційних інструментів страховика;
- оптимізувати страховий портфель, величину власного утримання, видатки, приймати адекватні управлінські рішення;
- удосконалити систему обов'язкового страхування та методiku врегулювання страхових випадків;
- запровадити відповідальність рейтингових агентств за достовірність таких оцінок тощо.

Вдосконалення потребує також нормативно-правове забезпечення процесів перестраховування, що особливо актуально в умовах значної тінізації вітчизняного страхового ринку.

Отже, ефективний розвиток вітчизняного страхового ринку можливий лише за умови вдосконалення нормативно-правового та законодавчого забезпечення процесів страхування та перестраховування, підвищення ролі Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України та професійних об'єднань, які відіграють значну роль у механізмі державного регулювання страхової діяльності, а також розробити та ефективно впровадити антикризові заходи на страховому ринку.

Список використаних джерел

1. Шелудько, Н.М. Фінансові кризи на ринках, що розвиваються: теоретичні й емпіричні аспекти аналізу / Н.М. Шелудько, А.І. Шкляр // Фінанси України. – 2011. – №2. – С. 3-21.
2. Інформація про стан і розвиток страхового ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.dfp.gov.ua](http://www.dfp.gov.ua).